

„ Bycie innym, geniusz w opałach”

Czy zastanawiałeś się kiedyś „Jakby to było być innym ?”

Aby zrozumieć innych wystarczy tylko troszkę wyobraźni i dobrej woli. Tak niewiele a tyle dobrego.....

Dziecko z Zespołem Aspergera niewątpliwie inne jest ale czy przez to gorsze ?

Czy znasz takich ludzi jak :

Bill Gates

Thomas Jefferson

Steven Spielberg

Bob Dylan

Albert Einstein

Al Gore

Isaac Newton

Dan Aycroyd

Daryl Hannah

Henry Ford

Andy Warhol

To osoby z Zespołem Aspergera właśnie ;-)

1) obsesyjne zainteresowanie określonym tematem, problemem lub dziedziną, 2) trudności w kontaktowaniu się z innymi ludźmi oraz 3) problemy z komunikacją 4) odosobnienie 5) inteligencja, geniusz (o tym chyba nie trzeba wspominać).

Zespół Aspergera (ZA) nie jest chorobą, w literaturze definiuje się go, jako odmienny styl poznawczy. Oficjalnie szacuje się, że ma go jedna osoba na dwieście, ale niektórzy badacze twierdzą, że już jedna na sto. Mówi się wręcz o epidemii.

Umysł osoby z ZA zachowuje się tak, jakby brakowało w nim połączeń między doznawanymi emocjami a systemem intelektualnym, który je rozpoznaje i nazywa.

Osoba z ZA nie potrafi sobie też wyobrazić, co czują i myślą inni.

W umyśle ludzkim działa program, który pozwala wiązać elementy w całość. Nasze doświadczenia zbierane w trakcie życia układają się w reguły, na podstawie których nadajemy znaczenie poszczególnym faktom. Umysł osoby z ZA tego nie robi.

Dlatego dwulatek z ZA z łatwością układa puzzle dla dorosłych - dostrzega więcej szczegółów i szybciej podejmuje decyzje. Ale nie widzi całości, więc z trudem przychodzi mu rozpoznawanie twarzy. Ta sama osoba raz uśmiechnięta, raz smutna to dla niego dwaj różni ludzie.

Rozmawiając z dzieckiem z ZA usłyszysz informacje żywcem skopiowane z przeczytanych encyklopedii czy książek, a jeśli pochodzą z filmów - to wraz z intonacją.

Nie uczy się mowy z interakcji społecznych z innymi, tylko z lektur, więc jego wypowiedzi bardzo często nie pasują do sytuacji. Nie rozmawia, lecz przemawia. Przez „Piotrusia Pana” w życiu nie przebrnie, bo emocje bohaterów to dla niego czarna magia.

Dzieci z ZA zupełnie inaczej też odbierają bodźce zmysłowe - zakrywają na przykład uszy na dźwięk nalewania wody do szklanki. Mogą się za to zachwycać szelestem liści, szumem wiatru – opowiadać o nim godzinami, że każdy jest inny, słuchać ich nagrań.

Dziecko z ZA szczerze powie czy coś pachnie czy wręcz odwrotnie, czuje zapachy, o których istnieniu my nie mamy nawet pojęcia (niestety).

Kiedy nam jest chłodno, dziecko z ZA może odczuwać dyskomfort z powodu dokuczliwego ciepła, może się pocić. Dziecko takie będzie wybierać ubrania tylko z określonych, wygodnych dla niego tkanin. Dla dziecka z ZA nieodpowiednie ubranie może być dyskomfortem niepozwalającym skupić się na lekcjach.

Osoby z ZA mają obniżony poziom odczuwania bólu, więc nie wiadomo, czy zasygnalizują np. jakąś poważną chorobę, dolegliwość. Mogą fatalnie znosić delikatny dotyk, a wciskać się w ciasne miejsca, by poczuć swoje ciało, dlatego na przykład opierają się o innych jak o przedmioty. Częściej cierpią na depresje i lęki. Różnią się między sobą temperamentem - jedne są wycofane i ciche, inne bardzo ekspresyjne w okazywaniu swoich uczuć, ekstrawertyczne.

Gdy X..... rzucił kredką w panią , była awantura.

- A gąbką można? - zapytał całkiem serio. I dlaczego, jak się rzuci kredką w kolegę, to nie ma awantury, a jak w panią, to jest? Nie jest w stanie pojąć, dlaczego ludzie się obrażają, gdy mówi prawdę, przecież to takie oczywiste i dlaczego inni tego nie robią? DLACZEGO INNI NIE MÓWIĄ PRAWDY!

Pani zabrała mu zeszyt, nazwał ją złodziejką. Przecież wcześniej tłumaczyła, że nie wolno nikomu nic bez pozwolenia zabierać.

Pani X..... powiedział, że jest stara. - Dla niego to taki sam komunikat jak to, że świeci słońce czy pada deszcz . Nie ma zabarwienia emocjonalnego ani kontekstu !

W świecie osób z ZA wszystko jest dosłowne. DZIECI Z ZA NIE KŁAMIĄ. MAJĄ OGROMNE POCZUCIE SPRAWIEDLIWOŚCI. - Nie tłumacząc takiemu dziecku sytuacji społecznych, zachowujemy się tak, jakbyśmy zabrali osobie, która jeździ na wózku inwalidzkim wózek i kazali wejść na 10 piętro.

Dzieci z ZA wszystko traktują dosłownie. Jeżeli dziecko dostanie do wykonania rozbiór logiczny zdania „ Moja mama wczoraj upiekła babkę czekoladową”. Nie zdziwmy się, gdy odłoży pióro i stwierdzi, że jego mama wczoraj nie piekła żadnej babki. Wystarczy tylko, że wyciągniemy z tego wnioski i ułożymy zdanie np. o samolotach (bo tym interesuje się nasz Aspi). Zrobi to bezbłędnie.

Kolega na przerwie powiedział, że X..... jest kurduplem(kolega młodszy i niższy). Na lekcji X..... przeklina, krzyczy, że to niesprawiedliwe, że nieprawda, bo przecież chyba wszyscy widzą, że X.... niższy nie jest. Nauczycielka demonstracyjnie go ignoruje, co chłopca tylko nakręca. W końcu pada zdanie, na które pani zwraca uwagę, „ że zabije”. Pani krzyczy: - Czy ty nie możesz być jak inne dzieci?! Koledzy się śmieją X.... płacze.

Agresja bierze się stąd, że choć mają dobre intencje, są niezrozumiani i odrzucani.

A one potrzebują rówieśników. - Mają wyższą niż przeciętna potrzebę bycia społecznie akceptowanym.

POZYTYWNE ASPEKTY ZESPOŁU ASPERGERA

„Fakt, że przez całe życie nie byłeś ograniczony niepisanymi zasadami społecznymi, mógł uczynić z ciebie osobę o wyjątkowo oryginalnym sposobie myślenia”.

(Z poradnika osoby z ZA)

Wskazówki dydaktyczne:

- * Zapobiegaj wybuchom złości zapewniając wysoki poziom przewidywalności.
- * Naucz dzieci, jak radzić sobie z opanowującym je stresem, tak by zapobiec wybuchom. Pomóż dziecku sporządzić listę konkretnych kroków, które musi podjąć, gdy opanowuje je zdenerwowanie (np. 1- Odetchnij głęboko trzy razy; 2 – Trzy razy powoli policz palce prawej ręki, 3 – Poproś o rozmowę z pedagogiem szkolnym itp.)
- * Emocje odzwierciedlane w głosie nauczyciela powinny zostać ograniczone do minimum. W trakcie pracy z dzieckiem cierpiącym na zespół Aspergera bądź spokojny, przewidywalny i konkretny, a jednocześnie nie pozostawiaj wątpliwości, że jesteś osobą współczującą i cierpliwą
- * Nauczyciele muszą zwracać baczność na zmiany w zachowaniu, które mogą wskazywać na występowanie depresji.
- * Miej świadomość, że młodzież cierpiąca na zespół Aspergera stanowi grupę szczególnie podatną na depresję. W okresie dojrzewania wysoko cenione są umiejętności społeczne, a uczeń dotknięty zespołem Aspergera uświadamia sobie, że jest odmieńcem, jak również że ma trudności z tworzeniem normalnych więzi.

Żaklina Nardelli